

Prof. Ass. Dr. Selman Sheme

STATUSI I GJEOPHAPËSIRËS SHQIPTARE TË ÇAMËRISË PAS LIDHJES SHQIPTARE TË PRIZRENIT

Të nderuar zonja dhe zotërinjë!

Më lejoni që në emër të shoqërisë politike atdhetare “ÇAMËRIA” të falenderojë Këshillin Organizativ për shënimin e 125-vjetorit të Lidhjes Shqiptare të Prizrenit që na krijuan mundësinë për të përcjellë gjithë veprimtaritë e organizuara në këtë përvjetor, e veçanërisht këtë Konferencë Shkencore e cila solli fakte e argumente të reja për njohjen më të plotë të kontributit të kësaj ngjarjeje kulmore të lëvizjes sonë kombëtare.

Lidhja shqiptare e Prizrenit u shtri në gjithë hapësirën shqiptare përfshirë skajes më jugore të vendit, regjionin e Çamërisë. Regjimi i Çamërisë në këtë periudhë bënte pjesë në vilajetin e Janinës. (në Sanxhakun e Janinës dhe të Prevezës). Në vendimet e Kongresit të Berlinit në korrik të vitit 1878 fillon cenimi i trevave jugore shqiptare nga shovinizmi grek. Në këtë ngjarje fillon tragjedia çame.

Dihet që pas fitores së pavarësisë dhe formimit të shtetit grek, qarqet nacional-shoviniste në bashkëpunim me kishën feudale në vitin 1844 shpallen platformen famëkeqe politike të quajtur MEGALO-ISE – Synimi tipik i kësaj platforme ishte shtyrje e shtetit grek në kufijtë e perandorisë Bizantine.

Sipas ideologjisë të MEGALO-IDESË, qendra e helenizmit nuk është Athina por Konstantinopoli. Pjesë e kësaj strategjie ka qenë dhe mbetet edhe aneksimi i Çamërisë e gjithë Shqipërisë së jugut.

Çështja çame mori masat e një problemi të spikatur kombëtar me mendimet e Konferencës së Londrës me 1913, e cila e shkëputi këtë trevë shqiptare nga shteti amë i sapoformuar dhe ia aneksoi Greqisë. Që nga kjo kohë fillon një presion i vazhdueshëm, një politikë sistemike e shtetit grek dhe e forcave të ndryshme ultranacionaliste për shkombëtarizimin e kësaj treve. Për këtë qëllim u përdoren të gjitha mënyrat si: tatimet e rënda, grabitja e tokës, përjashtimi i popullsisë nga pjesëmarrja në administratën shtetërore, ndalimi i dhunshëm i arsimit në gjuhën amtare, madje edhe në shkollat

fillore, vrasjet, burgimet, dëbimi me dhunë e deri në gjenocidin e spastrimit etnik të viteve 1944-45 që përbën krim kundër njerëzimit.

Njihen tri etapa të spastrimit etnik dhe shkombëtarizimit të Çamërisë nga shovinizmi grek:

- *Etapa e parë*, ndodhi gjatë Luftërave Ballkanike në vitet 1912-1914;
- *Etapa e dytë*, pas nënshkrimit të Konventës turko-greke në Lozane, në janar të vitit 1923;
- *Etapa e tretë*, ndodhi në fund të Luftës së Dytë Botërore në periudhën nga 27 qershor 1944 deri në mars të vitit 1945, gjatë së cilës rreth 5000 burra, gra dhe fëmijë u vranë.

Popullsia muslimane shqiptare e shpërngulur me forcë u detyrua të migrojë në shtetin amë, ku jeton edhe në ditët tona.

Me 10 janar 1991, shteti totalitarë komunist në Shqipëri po shthurej, u themelua Shoqëria Politike Atdhetare *Çamëria* si një lob politik për të shprehur e mbrojtur interesat e popullit të Çamërisë.

Kërkesat themelore për të cilat luftoi komuniteti çamë janë:

1. Riatdhesimi në trevat amtare të popullsisë çame që përbën sot një rasunikal, në botë ku një komunitet jeton si refugjatë në shtetin amë;
2. Rikthimin fizik të pronave e gjithë pasurisë së paluajtshme;
3. Kompenzimin nga shteti grek për shfrytëzimin e pronave për 60 vite;
4. Zbatimi i të drejtave themelore të njeriut nga ana e shtetit grek;
5. Njohje dhe mbrojtje të çështjes çame nga bashkësia ndërkombëtare.

Një pengesë serioze për hapjen e negociatave për zgjedhjen e problemit çamë është ligji i luftës (152636) i vitit 1940, i cili ka vënë padrejtësisht në sekuestrim konservativ gjithë pronat e shqiptarëve dhe pronat e Çamërisë me një udhë prej më shumë se 2.5 miliard dollarë.

Për zgjedhjen e problemit çamë kërkohet një vullnet politik, një qenie shqiptare e veçanërisht nga qenia greke e cila duhet të respektojë konventat ndërkombëtare mbi liritë dhe të drejtat themelore të njeriut, të cilat ajo i ka firmosur.

Komuniteti çamë është i vendosur të luftojë me të gjitha mjetet demokratike deri në zgjedhjen përfundimtare të kërkesave të tij – deri në realizimin e aspiratave të tij kombëtare.